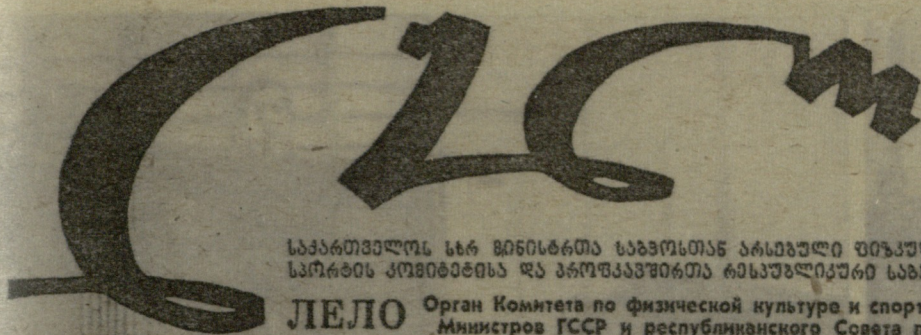

1974წ.
№ 177
(5207)
საქართველო,
თბილისი.
ფასი 3 კპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო
ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის
1934 წლის
18 აპრილიდან

უძლიერესი სამართა ტანსაცმელი
შეგი გულმოდგინედ გზავნიან მსოფლიო ჩემპიონატის (ფეხბურთი, ბურთი) მფლობელთა წოდების მფლობელებს: გ. კარაგოზი, კ. კორბუტი, რ. შიშკოვი, ნ. კიშკი, ნ. დროშოვა, ე. სააღი, ს. გროზდოვა, ლ. გორბიკი, ნ. ანდრიანოვი, ე. კლიშკო, ე. მარჩენკო, ე. შიშკოვი, ა. შამუგია, ვ. ზოიკო, ა. შაუგუა ყოველდღიური, დაუღალავი საერთაშორისო მფლობელობით კიდევ უფრო ხვეწენ თავიანთ მალაღობას.

სუ რა თ ზე: სსრ კავშირის ჩემპიონი თავისუფალ ვარჯიშში, ბათუმელი რ. სიბარულოძე ლეგენდებში წვრთნის დროს.

2. ზარგარიანის ფოტო.
(ჩვენი სპეც. კორ.)

საბჭოთა ხუთკიდეა ტრიუმფი

თანამედროვე ხუთკიდის საბჭოთა სკოლის სამედიცინო ტრიუმფით დამთავრდა 4 სექტემბერს მოსკოვში მსოფლიო ჩემპიონატი. საბჭოთა ათლეტებმა — ლეგენდმა პ. ლედნიოვმა, ვ. შმელაოვმა (მოსკოვის ოლქი) და კომუნისტმა ბ. ონიშენკომ მოიპოვეს საბჭოთა საპრიზო ადგილი და, გასაუგებო, პირველი იყვნენ გუნდურ პრემიაშიც. მათ შესტად გაიმყარეს თავიანთი მარშანდელი მძღვრება. ასეთი გამარჯვების ფასი უფრო ნათლად რომ წარმოადგენოდა, დასძენთ: გუნდური ჯილდო და ერთდროულად ყველა პირადი საპრიზო ადგილი ერთი ქვეყნის წარმომადგენლებს აქამდე მხოლოდ ორჯერ ჰქონდათ (პირველად ეს შეძლეს საბჭოთა ქვეყნის წარმომადგენლებმა ი. ნოვიკოვმა, ა. ტარასოვმა, ნ. ტატარინოვმა 1957 წელს თანამედროვე ხუთკიდის — პენტატლონის სამშობლოში, შვეიცარიაში).

უფროსებს შესანიშნავად აუბეს მხარი იუნორებმა, რომელთა ჩემპიონატი პარალელურად მიმდინარეობდა. ხუთი ღირსების ასალგაზრდა რაინდთა საბჭოთა გუნდმა I ადგილი მოიპოვა, ხოლო მოხეტეულმა ვ. გალაგინმა და ტალინელმა რ. რუსანამ შესაბამისად ოქროსა და ვერცხლის მედლები მოიხვეჭეს. ასეთი არასდროს ყოფილა და ერთობ სათუთა გამოდრეს.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი დეტალი: დღეს ჩვენ აღვნიშნავთ მსოფლიო ჩემპიონატებში საბჭოთა იუნორების მეორე გამარჯვება, ხოლო ასალგაზრდული გუნდისა — მესამე წარმატება.

რაც შეეხება უფროსებს, მ პირადი და II გუნდური გამარჯვების შემდეგ, მათი ამჟერადი გეგმობა. თუმცა, გამარჯვება არცთუ ისე იოლი იყო... უფროსთა ტურნირში მონაწილეობდა მსოფლიოს 52 საუკეთესო ათლეტი, მათ შორის 18 სრული გუნდი. ძლიერი ნაკრები მოაგვია მოსკოვში უნგრეთმა. საერთო ჯამში გაიმარჯვა აშშ-ს, გერმანიის, საფრანგეთის, ბელგიის, ხუთკიდეა ოსტატობა. ბევრი იყო უმაღლესი წოდების პრეტენდენტი პირად ტურნირშიც.

მათი მიუხედავად მასპინძლებმა გამარჯვება პრემიის პირველივე სახეობაში — ცხენოსნურ კონკურენციაში მოიპოვეს. I ადგილი ფარეოსთაში, IV — სლოვაკიაში, II ადგილი იტალიაში და მძლეოსნურ კონკურენციაში საბოლოოდ 15673 ქულა. მომდევნო ადგილები აიგო უნგრელებმა (ტ. მარაჩო, ტ. კარალი, ვ. ვილანი) — 15188. უნგრელებმა მოიგეს ორი სახეობა — ფრეოსთა და ცურვა. მესამე პრიზორი გახდა რუმინეთის ნაკრები — 14456.

ინდივიდუალურ ბრძოლაში პირველი ლიდერი იყო 25 წლის ავსტრიელი ფრეოსთა პ. რიხტერი. მხოლოდ მან დაიმსახურა მაქსიმალური შეფასება — 1100 ქულა. მერამ საბოლოოდ რეზულტატები აღმოჩნდა მხოლოდ... მერამოც.

ხუთკიდეში ყველაფერს წყევს ყოველ საბჭოთაში თანაბრად გამოხატულა და ყველაზე უკეთ ეს ლენინოვმა შეძლო. IV ადგილი კონკურენციაში, II — ფრეოსთაში, IX — სლოვაკიაში, VI — რუმინეთში და მხოლოდ XVII —

(დასასრული მე-4 გვ.)

დღეს საბჭოთა მკლავსნების მელაბი

ნოგერშია: ფეხბურთის ვეტიკანს 60 წელი შეუსრულდა

80-2 გვ.

80-3 გვ.

გიგტრინი სეიზილმე მემტრიალი

5 სექტემბერს სოჭში გაიხსნა გენერალური რუსი მოტადრის მ. ჩიგორინის სსრკის საბჭოთა მოტადრული ტრადიციული, X საერთაშორისო ტურნირი. ეს მეორეაღი საიუბილეოა.

I მემორიალი მოსკოვში გაიმართა 1947 წელს. მაშინ მ. ბოტკინიმა გაიმარჯვა. შემდგომ ტურნირებში პირველი პრიზორები ყოფილან ლ. პოლუგაევსკი, ბ. სპასკი, ვ. კორნოვი და სხვა დიდოსტატები. მარშან მემორიალი ჩატარდა სოჭში, სადაც მ. ტალმა აჯობა ყველას. საინტერესოა, რომ ცხრა ტურნირში მონაწილეობა მიუღია 17 ქვეყნის წარმომადგენელ 46 დიდოსტატსა და 53 ოსტატს.

X მემორიალში მონაწილეობენ (წილისყრით): ა. შნაპიკი (პოლონეთი), დიდოსტატი რ. ხოლმოვი, ვ. ცეშკოვსკი (ორივე — სსრ კავშირი), დიდოსტატი გ. ფორინტოვი (უნგრეთი), დიდოსტატი გ. ანტონი, ე. სვეშნი-

კოვი (ორივე — სსრ კავშირი), დიდოსტატი გ. რიბაში (ავსტრია), ნ. რაშკოვსკი (სსრ კავშირი), ლ. ესპიგი (გერ), დიდოსტატი ვ. იანსა (ჩეხოსლოვაკია), დიდოსტატი ა. სევეტინი, დიდოსტატი ლ. პოლუგაევსკი (ორივე — სსრ კავშირი), ს. ვესტერინი (ფინეთი), ს. გარსია (კუბა), დიდოსტატი ვ. სმისლოვი, ი. ანდრევი (ორივე — სსრ კავშირი).

◆ სოფია, 6 სექტემბერი. ბელგარეთის ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდისა და მოსკოვის „დინამოს“ ამხანაგურ მატჩში გაიმარჯვეს მოსკოველებმა — 1:0. ეს ერთდღერთი ბურთი 84-ე წუთზე გაიტანა ბეტრუშინმა.

◆ ბოლონია, 6 სექტემბერი. იტალიის ავ ქალაქის სტადიონზე მიმდინარე საერთაშორისო ტურნირში ლენინგრადის „ზენიტის“ ფეხბურთელებმა ინგლისის „ფულჰემს“ სძლიეს — 8:0. ბურთები გაიტანეს ფიგუნოვმა, კაზაროვმა და ხროჩენკოვმა.

საბჭოთა შეაღწას ლიგაში

ბოლიატი, 4 სექტემბერი. უმაღლესი ლიგის ერთდღერთი საგზურის მფლობელი გახდა სოფლის სპორტსაზოგადოებათა ნაკრები გუნდი, რომელმაც მოკლდარაკეთა აქ დამთავრებულ საქავშირო თაის გათამაშებაში 22,5 ქულა დააგროვა. ეს შეიპოვება გახლდათ პირველი ლიგის გუნდების ფანალური ტურნირი.

II ადგილზე გაიდა ესტონეთის „კალვი“ — 17 ქულა. 13-13 ქულა მოაგროვეს ბელორუსიის „კრასნოე ზნამაჰ“ და საქართველოს „განთიადმა“.

ტურნირში მონაწილეობდა ორი საერთაშორისო დიდოსტატი — ბ. კერესი („კალვი“) და რ. ხოლმოვი (სოფლის სპორტულ საზოგადოებათა გუნდი). თითოეულმა მათგანმა პირველ დაფაზე 4-4 ქულა მოაგროვა 5-დან.

ყველაზე მეტი ქულა (4,5) დააგროვეს ოსტატობის კანდიდატმა დ. კაიუმოვმა („განთიადმა“) — მესამე დაფაზე და საერთაშორისო ოსტატმა მაია რაჩკოვმა, რომელიც მეხუთე დაფაზე თამაშობდა სოფლის სპორტულ საზოგადოებათა გუნდში.

12 წლის პირველთაშორისაში, მეექვსეჯგუფებაში ნანა იოსელიანმა (საქართველოს „განთიადმა“) საუკეთესო მაჩვენებელს (4 ქულა) მიაღწია მეექვსე დაფაზე.

(საქდესქ)

მეტრეველის მოგება და წაგება

ფრანს-პილნი, 5 სექტემბერი. დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას, რომ სსრ კავშირის ჩემპიონმა, თბილისელმა ჩოგბურთელმა ა. მეტრეველმა საუცხოოდ იასპარეზა ამერიკის შეერთებული შტატების ლია ჩემპიონატში. მეტრეველინალურ მატჩში მან მწვავე ბრძოლის შემდეგ სძლია ჰოლანდიელ ტ. ოკერს — 6:1, 6:3, 7:5. ბოლო პარტიაში ოკერი ინიციატივის ხელში ჩაგდება შეეცადა, დაწინაურდა კიდეც (1:2). მაგრამ თბილისელი ჩოგბურთელი, როგორც ამერიკის პრესა აღნიშნავს, უღელმეტად, ზუსტად თამაშობდა და მუდამ საიერიშოდ იყო მზად.

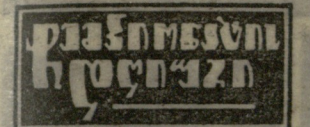
მეოთხედენალურ მატჩში მეტრეველი უიშხლდონის ტურნირის წლევანდელ ჩემპიონს, ამერიკელ ჯ. კონორს შეხვდა, რომელმაც მეტრეველინალში უიშხლდონის წარმადიდ ჩემპიონს ი. კოლფს (ჩემპიონოვკია) აჯობა — 7:5, 6:3, 5:7, 6:2.

მეტრეველისა და კონორის ბრძოლაში მძაფრი და საინტერესო გამოდგა. გამარჯვა კონორმა — 8:6, 6:3, 6:4, 6:1.

საერთოდ მეტრეველმა საყოველთაო მოწონება დაიმსახურა და სპეციალისტებიც და პრესაც ზოტბას მხამენ მას.

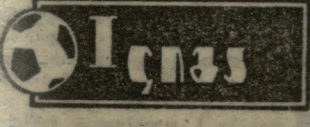
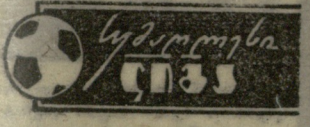

სსრ კავშირის
კორპორაცია

4 სექტემბერს მოსკოვში შედგა ჩემპიონატის მორიგი მატჩი: „სპარტაკი“ — „მხატრი“.

დონეცკელებმა გაიმარჯვეს ანგარიშით 3:1 (2:0). სოლონესკის, სტარუხინისა და საფონოვის სამ გოლს „სპარტაკმა“ მხოლოდ ერთი უპასუხა (ანდრეივი).

შედეგად გამოტოვებული მატჩი ზაპოროჟიეს „მეტალურგისა“ და დუბნის „პამირის“ ფეხბურთელთა შორის.

დინამოელები იწვევენ

თბილისის ნორჩი დინამოელების სპეციალიზებული საფეხბურთო სკოლა იწვევს 1962-68 წლებში დაბადებულ ბავშვებს.

მიღება იწარმოებს ყოველ კვირადღეს 10-დან 14 საათამდე „დინამოს“ საფეხბურთო ბაზაზე დღიურად. ნორჩებთან იმეცადინებენ გამოცდილი მწვრთნელები გ. გაგუა, ო. უშვერიძე, ბ. სიჭინავა, ს. კოტრიკაძე.

ამხანაგური შეხვედრები, კალენდარული მატჩები

გაზეში. 4 სექტემბერს აქ შედგა ამხანაგური საერთაშორისო მატჩი შვეიცარიის ნაკრებსა და მსოფლიო ჩემპიონს — გერმანიის ეროვნულ გუნდს შორის.

ჩემპიონებმა, რომელთა რიგებს აკლდნენ ბრაიტენური, მიულერი, ოვერტი და გრაბოუსკი, გაიმარჯვეს ანგარიშით 2:1. ყველა ბურთი შესვენებამდე იქნა გატანილი. ანგარიში მე-6 წუთზე გასწრაფდა კულმანმა, საპასუხო გოლი გაიტანა შვეიცარიელმა მიულერმა, ხოლო 27-ე წუთზე გერმანელთა დებოტსანტმა პაიერმა გაიმარჯვა მთლიანად თაღის გუნდს.

სტამბოლში. მსოფლიოს 1974 წლის ჩემპიონატის მეორე პრიზორმა — პოლანდიის ნაკრებმა შესანიშნავად ითამაშა შვეიცარიის ეროვნულ გუნდთან და დამაჯერებელი ანგარიშითავე გაიმარჯვა — 5:1 (2:0). პოლანდიელთაგან 2 ბურთი გაიტანა ნიესკენსმა, თითო — კრუფმა, პანამა და რენსენბრიკმა.

„ბარსელონის“ გამარჯვება

უარსლონში დამთავრდა ევროპის ჩემპიონთა „ბარსელონის“ გარდა აქ თამაშობდნენ „გლზოგო რეინერსი“ (შოტლანდია), ბილბაოს „ატლეტიკო“ (ესპანეთი) და ამსტერდამის „აიაქსი“ (ჰოლანდია).

I ადგილისთვის მატჩში ერთმანეთს შეხვედნენ „ბარსელონა“ და „გლზოგო რეინერსი“. ანგარიშით 4:1 გაიმარჯვეს ესპანელებმა.

III ადგილისთვის ბრძოლაში „ატლეტიკო“ ანგარიშით 1:0 სძლია „აიაქსს“.

როცა კაპიტანი დაბრუნდა...

პოლანდიის ნაკრების გამოჩენილი მცველი, როტერდამის „ფეიენოორდის“ კაპიტანი რ. ისრაელი ბელგიაში გადავიდა — იგი „ფეი ბრიტში“ ითამაშებს. ამას იმ უბრალო ამბით ხსნიან, რომ ისრაელი 31 წლისაა და უკვე აღარ მიეკუთვნება „სუპერ-კლასის“ მოთამაშეთა რიცხვს.

პარანავალი პირველი ადგილზეა

პარანავალის ნაკრების მეკარე „ლას-პალმისის“ შემადგენლობაში ითამაშა თბილისის „დინამოს“ წინააღმდეგ, ესპანეთში დიდი პოპულარობით სარგებლობს.

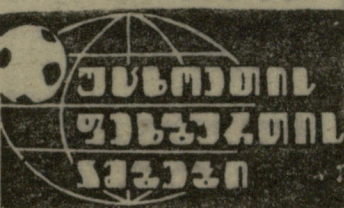
1973-74 წლების სეზონის შედეგების მიხედვით, კარნევილი ესპანეთის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარეს. ურნალისტებმა II ადგილი მიუკუთვნეს „ფეი ბრიტში“ მეკარე დეუსტოს, ხოლო III — სახელოვან კრუფს („ბარსელონა“).

პარანავალი. უკიდურესად დაძაბულ ბრძოლაში მიმდინარეობდა ამხანაგური საერთაშორისო მატჩი წლეკანდელი მსოფლიო ჩემპიონატის მესამე პრიზორს — პოლონეთის ეროვნულ გუნდსა და გერმანიის ნაკრებს შორის.

სტუმრებმა ძლიერად ითამაშეს და დამარცხეს პოლონელები — 3:1 (2:1).

ოსლო. გერმანიის ჩემპიონატის III შესარჩევი ჯგუფის ტურნირში ნორვეგიელებმა ანგარიშით 2:1 მოუგეს ჩრდილოეთ ირლანდიის ნაკრებს (ილ-სანიშნავია, რომ მასპინძლებმა პირველი ტაიმი წააგეს). ანგარიში გახსნა ფინიში, ნორვეგიელთა მხრივ კი ორსვე გოლი ლუნდა გაიტანა.

მინა. კონტინენტის ჩემპიონატის II შესარჩევი ჯგუფში ავსტრიელებმა მოუგეს უელსის ნაკრებს — 2:1. მასპინძლებმა აქაც წააგეს პირველი ტაიმი, მაგრამ გრიფიტის მიერ გატანილი გოლი კრიცმა და კრანკლმა ორით უპასუხეს.

„ზამორას ჯილდო“ — სადურის

ესპანეთის ფეხბურთის I ლიგის მეკარეთათვის ყველაზე ნაკლები ბურთის გაშვებისთვის დაწესებულია სპეციალური „ზამორას ჯილდო“.

1973-74 წლების ჩემპიონატში საუკეთესოდ მიჩნეულია „ბარსელონის“ მეკარე სადური, რომელსაც „ზამორას ჯილდო“ გადაეცა. მან თითო მატჩში საშუალოდ გაუშვა 0,75 ბურთი.

II-III ადგილებზე აღმოჩნდნენ ნაკრებისა და ბილბაოს „ატლეტიკოს“ მეკარე ირიბარი და მადრიდის „ატლეტიკოს“ მეკარე რეინა — 0,86 ბურთი თითო თამაშში.

არგენტინელთა გადაწყვეტილება

არგენტინის ფეხბურთის ფედერაციის კონგრესმა იმსჯელა მსოფლიოს მორიგი 1978 წლის ჩემპიონატის პრობლემებზე.

როგორც ცნობილია, ამ ჩემპიონატში 20 გუნდი ითამაშებს. კონგრესმა დაადგინა შეკრებები წინასწარ ფინალურ ჯგუფებში მოაწყოს ოთხ ქალაქში: კორდობაში, მარ დელ პლატაში, მედოსასა და ბოზარიოში. რაც შეეხება 8 უმცირესი გუნდის დასვენების საზარზობას, იგი მხოლოდ ბუენოს-აირესში გაიმართება.

დაფასება

ფეხბურთში ბაასი გულშემატკივრებს უსასრულობად შეუძლიათ. რას არ გაიხსენებენ — გამოჩენილი ფეხბურთელის ცხოვრებისა თუ დიდი ხნის წინათ ჩატარებული მატჩის ამა თუ იმ ეპიზოდს.

იმ დღესაც, თბილისის № 2661 ავტოკოლონის თანამშრომლებს რა თქმა უნდა ელაპარაკათ, საუბარი მაინც 1938-51 წლების თბილისის „დინამოს“ ისტატი ფეხბურთელთა გუნდით მთავრდებოდა. რატომაც არა, მაშინდელი „დინამოს“ ერთ-ერთი საუკეთესო წარმომადგენელი ხომ მათი თანამშრომელი, უფროსი დისპეტჩერი გრიგოლ (მისი) ქელიძე გახლავთ. სწორედ იმ დღეს კოლმეტეი თაღის საამაყო თანამშრომელს 60 წლისთაღის ობილეს უხდრდა.

ავტოკოლონის კლუბში ფეხბურთის ბევრი მოყვარული ინტერესდა იმ გულითადად საღამოზე დასწრებას: ძველი თაობის წარმომადგენლებმა — იუბილარის თანამშრომლებმა და ვეტერანებმა ფეხბურთელებმა მრავალი ეპიზოდი გაიხსენეს. გ. ქელიძის სპორტული ნაბიჯებიდან, ეს ქვეყნისათვის უპირატესი იყო, რომელსაც პირპირად შეიძლება გუწოდოთ: „გრიგოლ ქელიძის სპორტული ცხოვრება“. თვითონ იუბილარი კი სპორტში თავის პირველ ნაბიჯებს ასე იხსენებს: „როდის დავარჯიშე ბურთს პირველად ფეხი?.. ამას ვერაფრით გავიხსენებ. ისე კი, როგორც ყველა ქუთაისელს, მეც ძალიან მიყვარდა ფეხბურთი. ქუთაისის მე-11 საშუალო სკოლაში ვსწავლობდი. გაყვანილების შემდეგ სპორტულ ბაზაზე დავდიოდი, სადაც ფეხბურთელების წვრთნას ვადევნებდი თვალყურს. ის ბავშვი სპორტბაზაზე დადიოდა „შეგარდენს“ გუთუნდა. იქ მამარში მივიღიე მუშაობა და რაჯად. ამიტომ გასაგებია ჩემი ხშირი ვიზიტები „შეგარდენში“, სადაც ფეხბურთელთა წვრთნა-ვარჯიშის იქმნით ბევრი რამ ვისწავლე, 1929 წელს კი, 15 წლის ჯაბუკი, ახალ ჩამოყალიბებულ „მერცხალში“ ჩამრიცხეს და დავწყვიტე.“

1931 წელს ასევე ახალშექმნილ ქუთაისის „დინამოს“ ფეხბურთელთა გუნდში მოხვედრი. 1933 წელს ქუთაისში თბილისიდან ჩამოვიდა ამიერკავკასიის რეზინების ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსტიტუტის სტუდენტი მისელო კოდუა. იგი ამავე დროს ინსტიტუტის ფიზკულტურულთა თავკაცად გახლდათ. სწორედ მისი რჩევით შევიდა იმ უმაღლეს სასწავლებელში და, ცნობილი ინსტიტუტის სასწავლო ვიკავადი ქალაქის პირველობებში. ასე გავრძელდა ორ წელიწადს, შემდეგ კი თბილისის „ლოკომოტივი“ აღმოვეჩინე ძველი ჩხატარაშვილების, აფრიალოვების, ლოლაშვილის, სალომინის, ჯეჯელავას, გუშტაშვილისა და სხვათა გვერდით.

და აი, 1938 წლის ერთ მშვენიერ დღეს ყველა ჩვენი ფეხბურთელისთვის სახატრელი თბილისის „დინამოს“ მისური ჩამაყვას. დიდებული მოთამაშეები აიკრებიან მათს გულში: შავკულიძე, პაიჭაძე, ბერძენიშვილი, გაცეკი, კიკნაძე, დროსოვი, ტყეშელავა, ფროლოვი, სარბიძე, ჯეჯელავა... ნამდვილი სიამოვნება იყო მათთან ვარჯიში, თამაში. ჩვენ ამას მუდამ მონდობით, ძალდაუტანებლად ვაკეთებდით ყოველგვარ პინდში, წვიმაში, ქარში...“

მოგონებები, მოგონებები... „...ქელიძე საუკეთესო მცველი იყო. მის მასშტაბზე სხვადასხვა დროს წაიკითხავდით ციფრებს: 2, 3, 4, 5, 6. ქელიძის წინააღმდეგ თამაში „არ სიამოვნებდა“ ისეთ ადამიანებზე თავდასხმელებსაც კი, როგორც იყვნენ დიმიტრი ცეკა-დან, მ. დემეტრევი მენტივერადის „დინამოდან“. 5. დემეტრევი მისკოვის „სპარტაკიდან“, მისი თანაგუნდელი სტეპანოვი, ტროფიმოვი მისკოვის „დინამოდან“...“

ერთსულ ცეკა-სთან თამაშის დაწყებამდე, როცა დიმიტრი ფეხბურთის მინდორზე გასულს ქელიძეს მოკრა

თვალი, უმაღ პირი იბრუნა გასასდელისკენ მიშავალი გვირაბისკენ და თავის მწვრთნელს უთხრა:

— აკი მითხარით, დღეს ქელიძე არ ითამაშებს...

მოგონებები, მოგონებები... „...იმევე ცეკა-სთან თამაშის დროს დიმიტრი, როგორც იტყვიან, ამოსუნთქვის საშუალება არ ჰქონდა. ქელიძე მას მუსსუივით „აჰკიდებოდა“ და ფეხის გაძირვის საშუალებას არ აძლევდა. უცებ დიმიტრი სარბენ ბილიკეზე გაშვარებული აღმოჩნდა. რაცა დიმიტრმა თავი ასწია, დაინახა, რომ ქელიძე მას აქაც თავს წამოსდგომოდა.“

— აქ მაინც დამანებე თავი! — მიმართა სასოწარკვეთილმა დიმიტრმა მტრებს.

— რა ჯენა, მეგობარო, მწვრთნელმა დამაყვალა, თვლი არ მოაშორე, სულ უკან სდევს. — მიუგო ქელიძემ.

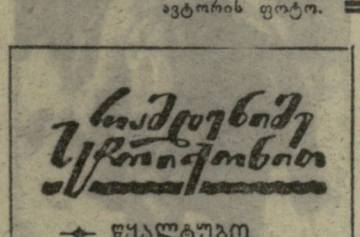
მოგონებები, მოგონებები... „...გრიგოლი მუდამ მზიარული კაცი იყო როგორც ცხოვრებაში, ისე ფეხბურთის სარბიჯში. მას თავისი ენამოსწრებული ხუმრობით ბევრჯერ გაუმსვენებია თავისი გუნდი და თითქმის უამყოფლო მდგომარეობაც გამარჯვებით დაუგვირგვინებია. წაგების შემთხვევაში კი უმჯობესია იყო ახლოს არ გაგარბოდი. მაშინ მას დანა კბილს არ უხსნიდა.“

ყველაფერი ეს იუბილარის მეგობრებმა, ვეტერანებმა ფეხბურთელებმა, სპორტის დამსახურებულმა ისტატიკმა ა. ზაზროვმა, გ. ანთაძემ, ბ. პაიჭაძემ, გ. გაგუამ და სხვებმა კიდევ ერთხელ გაიხსენეს იმ საღამოს. მოგონებები, მოგონებები... „...ძველი იყო ჩემი განმორება ფეხბურთთან. მაგრამ მას რას, წლებს თავისი მიაქვს. 38 წლისამ მივატოვე თამაში. ამ დროს უკვე ღირსეული ახალგაზრდა შემცველებიც გამოჩნდნენ. 1951 წელს მათ გადავულოცე ჩემი მისური. — ამბობს იუბილარი. დასასრულს თბილისი სიტყვებით გვინდა აღვნიშნოთ № 2661 ავტოკოლონის პარტიული კომიტეტის მდივნის, სპორტის ისტატი ლ. ძიძიგურის თაოსნობა, რომლის ინიციატივითაც მოეწყო ეს საღამო.“

— მართლმე რას გავხდებოდი, თუ ჩვენი დირექტორი, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციების მსგევერები და საერთოდ მთელი კოლექტივი არ დამესმარებოდა, თქვა პარტიკომის მდივანმა.

ა. გუარსამილი.

სუ რ ა თ ე: მოფერი ვ. ხუბა-შვილი იუბილეს ულოცავს გ. ქელიძეს. მარცხნივ — ფიზკულტურულთა თავკაცი ტ. არჭვანიძე, მარჯვნიდან მეორე — ლ. ძიძიგური, ავტორის ფოტო.

დამთავრდა „სპარტაკის“ რაიონული პირველობა ფეხბურთში. წარმატება ხვდა საქაჭირობის წყაღუბის განყოფილების კოლმეტებს. მომდევნო საპროზო აღიკლებზე გაიკიდნენ ავტოსატრანსპორტო საწარმოთა კამპიარბაშელობის რაიონული კავშირის გუნდები. ეს კოლმეტეები შესაბამისი დიპლომებითა და სიგელებით დაჯილდოვდნენ.

3 ფაილომა.

კოპიუტარი თაგაუოხს... სელგურთს

რწმინდმა ექსპერიმენტმა, რომელშიც მეცნიერებთან და სპორტსმენებთან ერთად ელემენტარული-გამომთვლელი მანქანა მონაწილეობდა, ხელბურთელთა მომზადების მეთოდიკაში სრულყოფის შეტანას გაუწია დახმარება.

თვდაპირველად საქირო გახდა იმის დადგენა, თუ რა ელემენტებისგან შედგება ეს თამაში. ამაზე პასუხი გასცა ოთხი სხვადასხვა კლასის გუნდის მიერ ჩატარებული ორასი მატჩისა და ახი საწვრთნელი მეცადინეობის თავისებურებები. „სტენოგრაფიკმა“ აღწერეს 48 მოთამაშის — სპორტის ოსტატისა და პირველთაონიგოსნის მოქმედებები. საბოლოოდ მიიღეს ციფრებით მასა, რაც წარმოადგენდა სპორტსმენთა სისწრაფის, მოზრახეულობის, გამძლეო-

ბის, სიზუსტის, ძალისა და რეაქციის სისწრაფის საზომს.

თუმცა ეს ციფრები ჯერ არაფერს „ლაპარაკობდნენ“, სანამ საქმეს ხელი არ მოკიდა კომპიუტერი № 2220-მა. მეცნიერების მიერ შედგენილი პროგრამით მანქანა გაერკვა გაზომვების მასაში, დააჭრუნა მონაცემები, შეადგინა ცხრილები, რაც თამაშის ყოველი ელემენტის „ხვედრითი წონის“ დანახვის საშუალებას იძლეოდა.

გამორკვა, რომ მატჩის განმავლობაში ხელბურთელი საშუალოდ 4865 მეტრს ფარავს. ესაა ასობით მოკლე და გრძელად გაჩენები. მოთამაშე მონაწილეობს ორმოცდაათამდე შეტევაში, მის წილზე მოდის რამდენიმე ათეული გადაცემა. ამას გარდა, ბლოკირება, კარში ტყორცნა, ბურთის წართხევა,

გადაჭრა, დაწყებული და დავირგვინებული კომბინაციები...

ანალიზმა შექმნა წარმოდგენა არა მარტო მთლიან დატვირთვაზე, არამედ იმ სამუშაოზე, რომელსაც თითოეული სპორტსმენი ასრულებს მისი სათამაშო ამბლუასთან, მომზადებასა და მყოფიდეულობით. ამავე დროს აღინუსხებოდა არა მარტო ის, რაც მოედანზე ხდებოდა, — მეცნიერებმა სპეციალური გადამწოდების დახმარებით „ჩაიხედნენ“ სპორტსმენის ორგანიზმში.

მათ შეძლეს დაეგვიანათ საინტერესო ურთიერთკავშირი ფიზიკურ მდგომარეობას, ვარჯიშის ხასიათს, სათამაშო დატვირთვებსა და სხვა პარამეტრებს შორის.

ლენინგრადის ლესგავტის სახელობის ფიზკულტურის ინსტიტუტისა და უზბეკეთის ფიზკულტურის ინსტიტუტის მიერ ჩატარებული ერთობლივი კვლევის შედეგად საწვრთნელ პროცესში არსებული შესწორებები შეტანილი. მიიღეს კონკრეტული რეკომენდაციები დატვირთვების მოცულობასა და ხასიათზე სეზონისთვის მომზადების სხვადასხვა პერიოდში და შეჭირბებების დროს, დაუსტრუშულია გუნდებთან და ცალკეულ სპორტსმენებთან მეცადინეობის მეთოდოცა.

ტაშკენტში მწვრთნელისა და პედაგოგის ვ. იზაიკის გამოკვლევა უკვე ბევრ კოლმეტეში — სასკოლოდან დაწყებული ოსტატთა გუნდების ჩათვლით — მპოვა გამოყენება.

მ. ელიშვილი.
(საგუბას კორ.)
ტაშკენტი.

საბჭოთა სპორტული ტრენინგები

დასასრული

ცურვაში. ოთხ საბჭოთაში ათასზე მეტი ქულა, საბოლოოდ კი დადგინდა — 5302.

როგორც მუდამ, ბრძოლა მძლეოსნური კრიოსით დამთავრდა. ლენინის გორაკებზე გამართული 4-კილომეტრიანი ტრასის სიმაღლეა სხვაობა 60 მ იყო (აღმართების საერთო სიგრძე 570 მ იყო).

ბოლო საბჭოთაში წინ ლიდერობდა ლენინი. მას მაქსიმალური ონიშკინი. მესამე იყო ნიჟიკო. ამერიკელი ათლეტი ჯ. ფიჭვარაძე, მეოთხე — მელიქი.

როგორც შარშან, კრისში ამერიკა-დაც საუკეთესო იყო იაპონელი ს. უსი-და — 12.59.0 (1228 ქულა). ეს შედეგი მიუწვდომელი ორიენტირი გახდა დანარჩენთათვის. მას ყველაზე უფრო მიუახლოვდნენ ინგლისელი ჯ. ფიჭვარა (13.08.7) და შვედელი (13.10.8). საბოლოოდ გლადაშვიტმა გაუსწრო არა მარტო ფიჭვარაძეს, არამედ ონიშკინსაც. ფიჭვარაძე VIII ადგილზე გადავიდა.

არც თუ ცუდად გამოვიდა მარაგო — 13.13.4. ლენინი კი მეექვსე იყო ანუ — 13.25.8. მაგრამ ეს საბჭოთაში გამოვიდა და ფინიშიდან რამდენიმე მეტრით ადრე გასარბულმა ლენინმა სხელები აღმართა...

ონიშკინი საუკეთესო მორბენალთა ათეულში ვერ მოხვდა: მისი საბოლოო შედეგია 5150 ქულა. შემდეგია 5209 ქულა. დაავრცო. უცხოელ მო-

ნაწილეთაგან საუკეთესო იყო მარაგო — 5118 (IV ადგილი). მისი თანაგუნდელი კანალი მესამე იყო — 5102. ინგლისური სუთილის მეტე-რანს ფოქსს მეექვსე შედეგი აქვს — 5088 ქულა.

სუთილდელთა შემდგომი მსოფლიო ჩემპიონატები გაიმართება 1975 წელს მექსიკაში (უფროსები) და კანადაში (იუნიორები).

ლაპარაკობან ჩემპიონატის სტუმარი

ჩვენ ვთხოვეთ თანამედროვე სუთილისა და ბიატლონის საერთაშორისო კავშირის ხელმძღვანელ მელეკს შვედეთში მსოფლიო ჩემპიონატი და მოსკოვის შასსები 1980 წლის ოლიმპიადის მასპინძლობაზე. აი, მათა პასუხები...

ს. ბოვალტი (შვედია). ბრიგადის გენერალი, თანამედროვე სუთილისა და ბიატლონის საერთაშორისო კავშირის პრეზიდენტი:

— თქვენს სახარგებლოდ ლაპარაკობს არა მარტო სპორტული ნაკადები და ცენტრების მომზადება, არამედ მაყურებელთა დიდი რაოდენობა, რომლებიც კარგად ერკვევიან სპორტში. ეს საკმაოდ არგუმენტებია, რითა მათს წინაშე გამოვიდნენ მსოფლიოს უძლიერესი სპორტსმენები. ჩვენი კავშირი მზარს დაუქრის სსრ კავშირის დედაქალაქის კანდიდატურას ოლიმპიური თამაშების ჩასატარებლად.

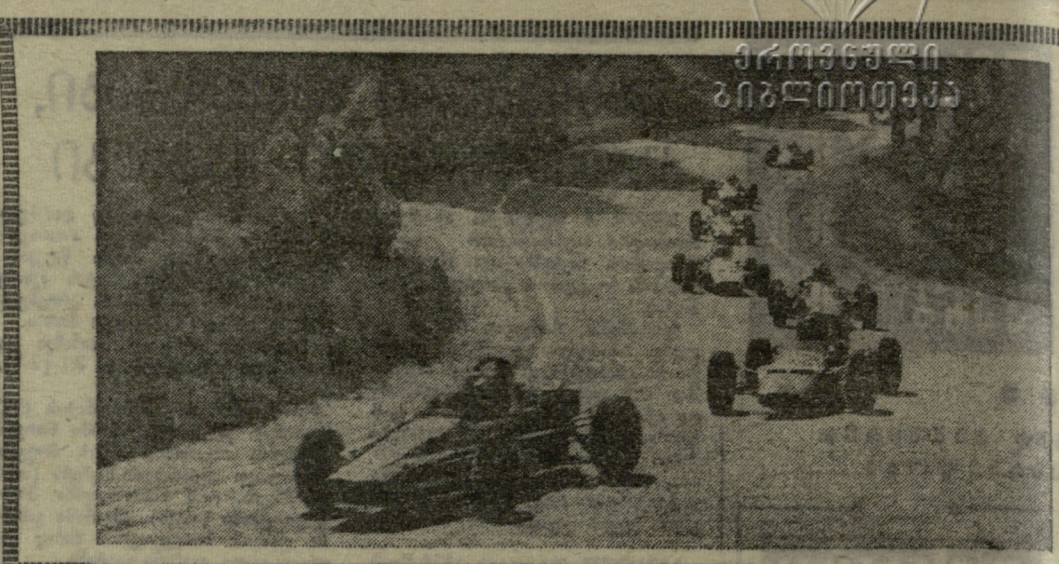
პ. შრიდი (ავსტრია). ინსტრუქტორის ჯანაპირის ოლიმპიური თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტის წევრი, თანამედროვე სუთილისა და ბიატლონის საერთაშორისო კავშირის საპატიო მდივანი:

— მოსკოვში მაყურებლები მოდიოდნენ სუთილდელთა შეჯიბრებაზე ცურვაში, თუქსა სარეკორდო წამებს აქ ჯერც ნახავთ. ესე იგი თქვენი მაყურებლები სიამოვნებას იტყულებენ სუთილდელთა შეჯიბრებით. ეს კი შენსიზნავია! დარწმუნებული ვარ, რომ 1980 წლის ოლიმპიადა მოსკოვში მოეწყობა.

პ. ბორო (აშშ). პოლკოვნიკი, თანამედროვე სუთილისა და ბიატლონის საერთაშორისო კავშირის ტექნიკური კომიტეტის წევრი:

— მე თანამედროვე სუთილდის 20 წელზე მეტია მივსდევ და თითქმის ყველა რანგის შეჯიბრება მინახავს. მოსკოვში ტექნიკური კომიტეტი ყოველ დღით იკრიბებოდა ოპერატიული პრობლემების გადაწყვეტად, მაგრამ (გავხსნი პატარა ხაილუმოს) არ გვქონდა არც ერთი საკითხი, რომლის განხილვა სუთილდის წევრებს გაუჩნდებოდა. ასეთ ორგანიზაციულ რეზულტატს სასიამოვნოა საქმის დაქვეა. თანამედროვე სპორტი სრულყოფილ ნაკადობებს მოითხოვს და მოსკოვში საკმარისად ასეთი არამყოფი თანამედროვე სუთილდის მსოფლიო ჩემპიონატის ჩასატარებლად, არამედ ოლიმპიადისთვის გასამაშინებლად.

პ. ბაბაინი, პ. კუპაშინი, პ. გიშენი. (საქდების კორ.).

სსრკის ყველა უკრაინი შეივსო

როგორც ვიწუწვოდით, კალიარში (იტალია) დამთავრდა ევროპის კალათბურთულ ჩემპიონატი. შეივსებულა იტალია, რომ ამ ტურნირში ბრწყინვალედ იასპარეზა სსრ კავშირის ნაკრები: მან დაიკავა I ადგილი და მეოთხედმეტე მოიპოვა ევროპის ჩემპიონის წოდება.

გადასვდით ჩემპიონატის საბოლოო შედეგებს და დარწმუნდებით, თუ რაოდენ დიდი უპირატესობა ჰქონდა საბჭოთა გუნდს დანარჩენ მეტოქეებზე. ევროპის ჩემპიონმა ბურთების დიდებულმა ბალანსით დამთავრა ტურნირი და ერთსულ კიდევ დამატკიცა, რომ კონტინენტზე მას მართლაც არა ჰყავს ტოლი.

დადებითი ბალანსი აქვს წილენადელი ჩემპიონატის ვერცხლის პრიზიერსაც, მაგრამ ეს პლუსი მხოლოდ სუთ ქელას უდრის. რამაა საქმე? საქმე იმაშია, რომ ჩემპიონატის გუნდმა 46 ქულით წააგო შეჯიბრება მთავარ ფაქტორთან — სსრ კავშირის ნაკრებთან.

დანარჩენ სუთ ფინალისტს უარყოფითი ბალანსი აქვს, რაც საკმაოდ იშვიათია სპორტში პრაქტიკაში. მაგრამ ეს გარემოება, ვიმეორებთ, გამოწვეულია იმით, რომ ყველა გუნდმა დიდი ანგარიშით წააგო მატჩი ჩემპიონთან.

დამატებითი ბრძოლა გაჩაღდა მთავარი ფინალის ცხრილში ბოლოსწინა ადგილისთვის. რუმინელებმა უპირატესობა მოიპოვეს ფინანსებთან ძალიან გამარჯვებით (67:66). ასევე პირადად გამარჯვებამ უზრუნველბათ იტალიის ნაკრები III ადგილზე გაიყვანა.

ბურთის საბოლოო ცხრილი

სსრკ	თ. 8. წ.	ბ.	ქ.
სსრკ	6 6 0	505	298 6
ჩემპიონატის	6 5 1	388	383 5
იტალია	6 3 3	270	320 3
უნგრეთი	6 3 3	339	343 3
ბულგარეთი	6 2 4	392	409 2
რუმინეთი	6 1 5	353	444 1
საფრანგეთი	6 1 5	317	367 1

ცხრილში მოყვანილია მხოლოდ ფინალური ტურნირის შედეგები, მაგრამ გადამწყვეტი ეტაპის მონაწილეებმა, იტალიელთა გარდა (ისინი როგორც ტურნირის მასპინძლები წინასწარი მატჩებისგან თავისუფალი იყვნენ), გაუფრთხი ტურნირების კიდევ 3-3 მატჩი ჩაატარეს. ასე რომ, ჩემპიონატის პროცესში მათ 9-9 შეხვედრა ითმამს.

სსრკ	9 9 0	782	472 9
ჩემპიონატის	9 8 1	809	567 8
იტალია	6 3 3	270	320 3
უნგრეთი	9 5 4	518	516 5
ბულგარეთი	9 5 4	632	614 5
რუმინეთი	9 3 6	566	658 3
საფრანგეთი	9 3 6	508	517 3

მეორე ფინალური გაუფრთხი, რომელსაც უნდა გამოეყენებინა VIII-XII ადგილები, საუბოლოდ ითამაშა ევროპის ნაკრებმა. მას VIII ადგილი სვდა. ათეულში მოხვდნენ აგრეთვე პოლონეთისა და გერმანიის წარმომადგენლები. ესპანელებმა დაიკავეს XI ადგილი, დანიელებმა კი — უკანასკნელი, XII.

5. ანგარიშები.

ბალანსი დამთავრებულ საკავშირო ჩემპიონატში საზნატეცილო წრიული საავტომობილო რბოლის თბილისელმა ოსტატმა გურამ დგებუაძემ ბრინჯაოს მედალი დაისაკუთრა. ბრინჯაოს მედალი ადვილია საქმიელად და დასაწერად, მაგრამ ამ მიღწევის მოსაპოვებლად საჭირო იყო ტალანსი და რიგაში I ფორმულის მანქანებით გამართულ უმძიმეს რბოლებში თავის გამოჩენა საქმისა, რომ ტალიონში პირველი ცდის შედეგად დგებუაძემ III ადგილი დაიკავა, ბოლო მეორე სერია მანქანის დაზიანების გამო ვერ დამთავრა და ნული მიიღო. და შინც, რიგაში დგებუაძემ კემპარტი სპორტული მუშანსწრფულობა გამოიჩინა, ეტაპი მოიგო და საბოლოოდ ბრინჯაოს მედალიც დაისაკუთრა.

მ. კიანაშვილი, რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯი.

სუ რ ა თ ე ბ ე: რიგის ტრასაზე ასპარეზობის მომენტითბლისის სპარტაკელი გ. დგებუაძე.

ა. ლენინი.

პ. შაბლიოვი.

ბ. ონიშკინი.

საბჭოთა სპორტული ტრენინგები

ლ. ს. ანგარიშები, 4 სექტემბერი. როგორც განსაზღვრული იყო, სსრ კავშირის კალათბურთულ გაერთიანებებში ბოლომდე (კოლუმბია) ამერიკის მეერთებულ მატჩებში გაემგზავრა. ერთგვარადა თანხის გათვალისწინებით მატჩებმა მსოფლიოსა და ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონის ხელწერას გარკვეული დიდი დასავა. თანაც, ამერიკელებმა სსრ კავშირის ნაკრებს ამჯერად დაუპირისპირეს ერთი ძლიერი გუნდი, რომელიც თამაშობდა მოსკოვის მსოფლიო უნივერსიადის საუკეთესო კალათბურთელი დტომისონი.

სსრ კავშირის ნაკრების უფროსი მწვრთნელის გ. კონდრაშინის აზრით, სტუდენტური კალათბურთის გარსკვლავეთაგან დაკომპლექტებულმა ამერიკელთა ნაკრებმა ყველა რგოლში ბრწყინვალედ ითამაშა. რაც შეეხება მსოფლიო ჩემპიონს, იგი ამჯერად სუსტია. იყო შეტყვის დასკვნის ფაზაში და განსაკუთრებით დაცავში. საბჭოთა კალათბურთელებმა მთელი ყურადღე-

ბა მათთვის კარგად ნაცნობი ტომისონის უგუნებელყოფაზე გადაიტანეს. ტომისონმა მართლაც გადადგ 27-ე წუთზე დატოვა მოედანი, თანაც თავის კოლეგებს მხოლოდ 15 ქულა შესძინა. სამაგიეროდ, რთული საქმე აღმოჩნდა მისი პარტნიორების დაჯავბა, პირველ ყოვლისა კი რ. ლის "დატყა", რომელმაც გუნდს 13 ქულა მოუტანა.

პირველ ტაიმში ბრძოლა ასე თუ ისე თანაბარი იყო. ამერიკელთა უპირატესობა მხოლოდ 9 ქულით გამოიხატა. შესვენების შემდეგ კი ინიციატივა მთლიანად მასპინძლების მხარეს გადავიდა, რომლებმაც მოიგეს შეხვედრა — 104:77.

სსრ კავშირის ნაკრებმა ყველაზე შედეგიანი ისევ ა. სალნიკოვი იყო — 21 ქულა. ი. კდევკომ თავის კოლეგებს 14 ქულა შესძინა, ა. ბელოვმა და ი. პავლოვმა — 12-12.

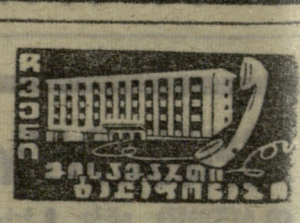
საბჭოთა კალათბურთელები ამერიკის მეერთებულ მატჩებში კიდევ მესამატჩს გამართავენ.

სტარტზე განთიადლები არიან

რამდენიმე დღეა თბილისის სპორტულ ბაზებზე მიმდინარეობს "განთიადის" საქალაქო საბჭოს სპარტაკიადი, რომლის პროგრამაშიც სპორტის 12 სახეობა შედის.

საზეიმო გახსნა ამ მასობრივი ღონისძიებისა, რომელშიც 40-მდე ფეხბურთელი კოლეგები მონაწილეობს, გუშინ მოეწყო.

რედაქტორი მ. პაპაბაძე.

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა.

რედაქციის მისამართი: 930098 თბილისი, ლენინის ქ. 14. დამკვეთების — თბილისი, "ილუზია".

ტელეფონები: რედაქტორი — 93-56-14, 93-97-50, რედაქტორის მდიარე — 93-97-57, პასუხისმგებელი მდივანი — 93-97-52, მასობრივ-ფიზკულტურული და მსოფლიო და სხვა სახის ანთაგარდობის განყოფილება — 93-97-55, სპორტულ-კამერა — 93-56-47, 93-97-53, ფიზკულტურის განყოფილება — 93-81-71, 93-97-56, ჯანდაცის განყოფილება — 93-97-51, წერალების განყოფილება — 93-97-54, მემანქანები ბიურა — 93-97-59, ფოტოლაბორატორია — 93-97-58, კამერები — 93-97-81, სპორტები — 93-97-49.